

Marijke van Mil is geboren in Suriname en woont sinds haar twaalfde jaar in Nederland. Ze heeft in Amsterdam Beeldende Kunsten gestudeerd, en reist sinds vijf jaar door het hele land als professioneel vertelster.

Maali gaat op weg naar de hel om de kostbare zingende drum terug te halen, die de duivel van de mensen heeft gestolen. Hij gelooft dat zijn moeder, die hij nooit heeft gekend, het kwaad daarbij heeft geholpen, ook al zegt zijn vader van niet.

Op zijn tocht neemt hij niet veel meer mee dan een bijzondere omslagdoek, wat amandelen, een waterkruik en, aan zijn voeten, de veel te grote sandalen van zijn vader. Een vreemd meisje met woest, wollig haar geeft hem op de valreep haverkoeken en twee tovereieren mee. Hij wil voortmaken, maar beleeft onderweg allerlei avonturen met onder anderen een naar vriendschap hongerend kuiken, de schijnheilige krokodillenkoning, stoere Tobias en de mooie Batseba, die haar ziel heeft verkocht maar vecht voor verlossing. Als hij in een hete woestijn dreigt te verkommeren, wordt hij gered door de kokkin van de duivel, een reuzin met een pijnlijk geheim.

NUR 280
www.vassallucci.nl

ISBN 90-5000-615-9

9 789050 006156

Marijke van Mil

De zingende drum

De zingende drum

Vassallucci

Marijke van Mil

De zingende drum

Als mijn oma *Gran dibri tere* (de staart van de duivel) nooit aan mij had verteld, was dit boek er nooit gekomen.

Er zijn verschillende verhalen over de zingende drum. Dit is er een van.

Zijn lied bracht liefde, troost, kracht en vreugde in het hart van mensen. Door de eeuwen heen bewaarde hij hun muziek en poëzie achter zijn strakgespannen vel. Hij hoorde bij de mensheid en was verbonden met hun leven, hun ziel... en hun zaligheid.

© Marijke van Mil, 2005

© Vassallucci, Amsterdam 2005

Omslagontwerp: DPS DESIGN & PREPRESS SERVICES, Amsterdam

Illustratie omslag: © Marijke van Mil, 2005

Illustraties binnenwerk: © Marijke van Mil, 2005

ISBN 90 5000 615 9

NUR 280

www.vassallucci.nl

I

Iekoo stak zijn bezwete hoofd uit het keldergat in de vloer. 'Schiet op, kom schuilen, treuzel niet zo, Oema,' wilde hij roepen, maar zijn stem bleef steken, want hij kreeg een brok in zijn keel toen hij haar met Maali in het maanlicht bij het raam zag staan. Ze wiegde de kleine in haar armen en fluisterde zachtjes lieve woorden in zijn oor. Beiden hadden hetzelfde dikke, woeste haar. Dat van Oema was gitzwart en altijd netjes in twee lange vlechten gebonden, maar dat van Maali, met zijn prachtige roodkoperen kleur liet ze ongeremd en ongekamd groeien. Als een gloeiende rookpluim stak de bos krullen boven zijn hoofd uit.

Oema was nog even mooi als twee jaar geleden, toen ze op een dag zomaar het dorp in liep. De mooiste vrouw van de wereld. Ze had niets anders bij zich gehad dan de kleren die ze droeg en een omslagdoek versierd met geborduurde gouden, stervormige bloemen. De geur van honing, bloemen en kruiden die haar omringde verraadde dat ze behoorde tot een volk waarvan de dorpelingen dachten dat het niet meer bestond.

De vrouwen ontweken haar vanaf die eerste dag. Ze heeft het hoog in haar bol, zeiden ze, maar het was duidelijk dat haar schoonheid hen dwarszat. Toen ze Iekoo als levensgezel koos en Maali kreeg, verfoeiden ook de mannen haar. Want wat had dat onbenullige timmermannetje wat zij niet hadden en waarom moest juist hij de vader zijn van dat prachtige kind met dat vlammende haar en diezelfde betoverende, honingkleurige ogen als zijn moeder?

Iekoo balanceerde op het smalle keldertrapje en strekte zijn armen naar Oema uit. 'Kom.' Zijn stem trilde, het zweet droop van zijn verhitte gezicht. Ze liep naar hem toe met Maali in haar armen en knielde bij het gat neer. 'Breng hem en jezelf in veiligheid,' zei ze, terwijl ze Maali op zijn voorhoofd kuste. 'Maak je geen zorgen meer om mij.'

De koele avondwind waaide een vage stank het huisje binnen. Iekoo had zoiets nooit eerder geroken, maar hij wist wat het was, deze rotte eierenlucht: zwavel, de geur van de hel, de geur van de duivel. Hij keek angstig omhoog door het raam en pakte Oema's hand. 'Hij komt eraan. Schiet op, we moeten ons verbergen.'

Maar Oema glimlachte bitter. 'Ik verberg me niet meer. Ik blijf.'

Iekoo hoorde het niet eens en trok aan haar arm. 'Kom mee.'

Ze schudde haar hoofd. 'Hij krijgt de zingende drum niet. Die drum hoort bij de mensen.'

Iekoo snoof minachtend. 'De mensen? Denk je dat het iemand iets uitmaakt wat er met de drum gebeurt? Ze maken zich drukker om goud, geld en macht. Je bent ze niets verschuldigd. Ze hebben je altijd behandeld als vuil. Ga mee.'

Hij graaide naar haar knie, maar ze duwde zijn hand weg en kroop naar achteren zonder haar ogen van hem af te wenden. Even was het alsof ze in elkaars blik waren bevroren. Ze prentte elke rimpel, elk vlekje, elke gelaatstrek van Iekoo in haar hoofd, want ze wist dat dit een afscheid was, voorgoed.

'De drum mag niet verloren gaan,' mompelde ze en streelde de kleine Maali over zijn koperen haar, 'al is het alleen maar voor hem.'

Iekoo wilde iets zeggen, maar ze richtte haar handpalm op zijn borst. Elke spier in zijn lijf verslaptte en hij zakte,

langzaam als een lappenpop, langs het keldertrapje omlaag.

Oema schoof haar omslagdoek van haar schouders en wikkelde Maali erin. Ze streelde over de gouden bloemen die ze er, lang geleden, zelf op had geborduurd en dacht aan de dood. De bloemen stonden symbool voor familieleden die er niet meer waren. Zeven had ze aan de randen geborduurd voor haar broers, die in de loop der jaren in de strijd met de duivel waren gesneuveld, twee voor haar ouders die stierven van verdriet en een voor Rosa, haar zuster. Als Oema dacht aan Rosa's ongelukkige leven en wrede dood, was het alsof een ijzeren vuist haar hart vastgreep en kneep en kneep tot er niets meer van over was.

Ze verborg haar neus in de doek en snoof de troostende geur op. Hij rook nog steeds kruidig en zoet zoals alles in de oude, ver weg gelegen wereld waar ze vandaan kwam en waar bijna niemand meer van leefde. Degenen die niet dood waren, hadden hun ziel aan de duivel verkocht en werkten nu voor hem in de hel. Hun lichaam veranderde in een borstelig vel, aan hun rug ontsproot een pijlstaart en op hun hoofd groeiden hoorns. De meesten lieten hun tanden in driehoekjes slijpen. Ze trokken een pofbroek aan, zetten een puntmuts op en probeerden hun vroegere leven te vergeten. Maar de moedervlek op hun schouder, waarmee ze allemaal waren geboren, herinnerde hen er steeds weer aan.

In hun vrije tijd probeerden ze met hun puntnagels de vlek weg te krassen, maar hij kwam telkens weer terug. Het was een glanzende verkleuring midden op de schouder in de vorm van een stervormige bloem.

Oema was er door de duivel op uitgestuurd om de drum voor hem te bemachtigen, maar toen ze het instrument hoorde zingen kon ze niet doen wat haar was opgedragen.

Ze maakte de drum een plechtige belofte: zolang ik leef kom je niet in handen van dat monster. Sindsdien probeerde ze bij de mensen een nieuw leven te beginnen. Maar ze werden net zo sterk gedreven door hebzucht en machtswellust. Toch hield ze van het mensengeslacht, want zij waren desondanks in staat zoiets prachtigs voort te brengen als de zingende drum. Muziek, poëzie, schoonheid, troost en liefde, nergens ter wereld was ze dat zo prachtig samengebundeld tegengekomen. Ze moest hem beschermen, die machtige drum. Hij moest zijn lied blijven zingen voor de mensheid, maar zeker voor Maali en Iekoo.

Voorzichtig liep ze, met Maali op haar arm, het keldertrapje af. Ze legde de kleine naast zijn bewusteloze vader en pakte een hand van Iekoo in de hare. Met haar vingertoppen liep ze de lijntjes in zijn handpalm na en drukte op de eelplekken en de zachte kussentjes tussen de vingerkootjes. Lichtjes streek ze over het gitzwarte, stugge haar op zijn polsen en nam afscheid van zijn grote, sterke handen.

Gehaast schoof ze het keldergat dicht met planken, zodat het weer leek op een deel van de vloer. Ze was net klaar toen een oorverdovend geloei klonk, het triomfantelijke gebrul van de duivel, de Boze, het Kwaad: Diebrie. Hij had haar snel gevonden. Het houten huisje schudde op zijn grondvesten.

Ze hoorde een harde dreun en zag een enorme klauw door de muur naar binnen dringen. Een tweede doffe knal klonk en de andere klauw verscheen. Ze scheurden de muur doormidden alsof hij van vlechtwerk was gemaakt. Het rieten dak zakte in, terwijl de zijmuren slapjes bleven staan. De koele avondlucht, vermengd met de zware geur

van zwavel en rotte eieren stroomde naar binnen.

Door de stofwolken vertoonde zich de reusachtige gestalte van Diebrie. Hij stak boven de overgebleven muren uit. Pas toen het stof was gaan liggen kwam hij in beweging en gooide een juten zak, die gevuld was met goud en edelstenen, van zijn rug. Hij keek neer op Oema. Ze stond tussen de puinhopen, kaarsrecht, zonder angst.

Hij zei haar naam en de klank in zijn stem verraadde wat hij voelde, een mengeling van pijn, verdriet, verlangen en heimwee. Ze hoorde het. Met haar lange vlechten leek ze op haar zuster Rosa en ze wist dat hij aan haar dacht. Ze zag het aan zijn pijnlijke, bittere glimlach. Hij keek haar met dat vertrokken gezicht een poosje zwijgend aan en zei toen weer haar naam. Dit keer sprak hij op de toon van een vader die zijn kind berispt. Hij veegde zijn pokdalige, maar opmerkelijk knappe gezicht schoon.

Oema kon door zijn monsterlijke gestalte heen nog steeds de jongeman zien die hij lang geleden was geweest en ze zag ook wat Rosa zo aan hem had geboeid. Zijn trekken waren, zelfs nu hij de belichaming van het kwaad was, fijn en mooi op elkaar afgestemd. Zijn voorhoofd, neus en kaken waren stevig, terwijl zijn lange wimpers hem iets sierlijks gaven. De wreedheid die nu van hem af spatte was vroeger al aanwezig geweest, maar had toen geleken op stoerheid, standvastigheid en kracht.

Kalm bukte hij zich om het stof van zijn benen en staart af te slaan die waren bedekt met zwarte leerachtige schubben. Zijn bovenlijf dat uit rood kersenhout leek gesneden, glansde in het maanlicht. De spieren in zijn armen en torso trilden van ingehouden kracht.

Opeens stak hij als een kwajongen zijn gitzwarte lange tong uit. Een vettige walm ontsnapte aan zijn muil. Oema draaide haar gezicht weg, maar hij volgde de stinkende damp met zijn ogen en sloeg zich trots op zijn borst.

‘Dat is heel wat anders dan die misselijkmakende bloemengeur van jou en die frisse lucht van de mensenwereld.’ Hij zwiepte zijn staart voor zijn buik en wreef over de schubben. Ze schoven uit elkaar en hij haalde een soepel maar sterk touw te voorschijn. Glimlachend wenkte hij Oema dichterbij. Ze keek hem onverschrokken aan, maar verzette geen stap. Hij haalde uit en trok haar naar zich toe. Terwijl hij haar polsen en enkels samenbond sloot zij haar ogen.

Met haar gedachten verzamelde ze haar krachten die ze laag voor laag als een beschermende cocon om Maali en Iekoo heen spon. Ze waren veilig in het keldertje. Niemand, zelfs Diebrie niet, kon hen zien, horen of ruiken.

‘Hier heb je je dus al die tijd verstopt,’ siste hij in haar oor. ‘Ben je vergeten wat je hier moest komen doen? Weet je niet meer dat je iets voor mij moest komen ophalen, iets wat toch aan de mensen is verspild?’

Hij wilde haar gezicht aanraken, maar met een bruuske beweging weerde ze hem af. Zijn klauw bleef haken in haar mouw en scheurde de zachte stof kapot waardoor de moederplek op haar schouder te voorschijn kwam. Hij greep haar arm vast en tekende met de kromme nagel van zijn wijsvinger de stervormige omtrek van de vlek na. Hij grinnikte. ‘Het is me gelukt de opstandelingen uit te roeien, jij bent de laatste die nog leeft.’

Er ging een siddering door haar heen.

‘Ik zal jou sparen,’ ging hij onverstoord verder. ‘Als je me zegt waar de drum is.’

Ze reageerde niet en dacht aan de anderen. Eigenlijk had ze al lang geweten dat iedereen dood was, maar ze had het weten te verdringen. Maali zou haar volk nooit leren kennen. Hij zou opgroeien tussen de mensen en moest hier, waar hij was geboren, waar zij en Iekoo hem hadden gemaakt, gelukkig worden. Dit was zijn wereld en die was

niet compleet zonder het lied van de zingende drum. Ze zou blijven zwijgen.

‘Vertel op!’ schreeuwde Diebrie, terwijl hij haar op de grond duwde. ‘Waar is die zingende drum?’

Ze keek hem vernietigend aan en antwoordde niet.

Diebrie’s hart sloeg over. Zoals ze daar lag, machteloos maar trots en vol vuur, was ze het evenbeeld van Rosa, vlak voor haar dood. Hij kon de herinnering niet verdragen en een felle pijn schoot door zijn hoofd. Hij sloeg tegen zijn slapen. Alleen het lied van de zingende drum zou hem van deze pijn kunnen verlossen, niets anders zou hem de rust en vergetelheid kunnen schenken waar hij zo naar verlangde. Hij stampte op de vloer. ‘Ik wil de zingende drum!’

***

Iekoo schrok wakker uit zijn verlamming. Even wist hij niet waar hij zich bevond of wat er was gebeurd, maar de geur van zwavel en rotte eieren bracht alles weer terug. Diebrie was aanwezig of moest langs zijn geweest. Meteen tastte hij naar Maali die naast hem lag met verkrampte vuistjes. De kleine was aan het kokhalzen en was door-drenkt met een of ander stroperig spul. Iekoo rook aan zijn handen en schrok, want het was bloed. In paniek liep hij de beentjes, romp, armen en het hoofd van Maali na, maar hij was ongedeerd. Wat kon er zijn gebeurd? Zelfs op de grond lag bloed. Hij keek omhoog en zijn adem stokte. Het bloed was van boven tussen de planken door naar beneden gedruppeld.

‘Oema,’ fluisterde hij wanhopig. Hij stond op en merkte toen pas dat het huisje in lichterlaaie stond. Er was geen mogelijkheid om te ontsnappen. Verslagen pakte hij Maali, die zo stijf was als een plank, op en drukte hem stevig tegen